

Oslo, 19.12.19

Innspill til høring om miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordninger

Sex og samfunn vil takke for mulighet til å komme med innspill til arbeidet med å utarbeide forslag om ny forskrift om miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

Kort om Sex og samfunn

Sex og samfunn ble etablert i 1971 og er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Sex og samfunns driver klinisk-, undervisnings- og formidlingsarbeid, der den kliniske delen av arbeidet inkluderer Norges største klinikk for seksuell helse.

I 2018 hadde vi i underkant av 35 000 besøkende på klinikken, hvorav om lag 12 000 tok selvtest, i underkant av 18 000 møtte til timekonsultasjon og de resterende 5 000 benyttet seg av tilbudet om gratis HPV-vaksinering. I tillegg besvarte vi om lag 9 000 henvendelser fra hele landet på epost og telefon. Henvendelsene kommer i hovedsak fra unge, foreldre og helsepersonell.

Sex og samfunns chat besvarte totalt 12 800 samtaler i 2018. Tjenesten nådde ut til personer fra alle landets fylker. Over 40 % av samtaleene i 2018 omhandlet spørsmål knyttet til prevensjon og nødprevensjon. 26 % av samtaleene dreide seg om seksuelt overførbare infeksjoner. Majoriteten av brukerne, totalt 45 %, var i aldersgruppen 20-25 år. I 2018 utviklet vi i tillegg en chatbot som skal svare på spørsmål knyttet til prevensjon. Via chatboten mottar vi om lag 1 200 henvendelser per måned.

Erfaringer fra vårt kliniske arbeid genererer bred kunnskap som videreformidles til øvrige aktører på feltet. Sex og samfunn gjennomfører ulike opplæringstiltak som seksualitetsundervisning, opplæring om prevensjon ved høyskoler og universiteter med utdanningsforløp innenfor helsefag, og kurs med et bredt utvalg tema, inkludert trans*tematikk, personer som kjøper sex, hiv/aids og langtidsvirkende prevensjon (LARC), tilpasset ulike deltakergrupper. Sex og samfunn utdanner også «superbrukere» fra hele landet i LARC, som igjen sørger for faglig og praktisk opplæring av helsepersonell i sin kommune.

Stiftelsen gjennomfører også tiltak som fagutvikling og kunnskapsspredning blant annet gjennom hospiteringsordning for helsepersonell, utvikling av Metodebok for seksuell helse, eMetodeboka og drift av nettside med faktaopplysninger om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Gjennom vårt påvirkningsarbeid bidrar vi til å sette dagsorden både politisk og i mediene, lokalt og nasjonalt, og påvirkningsarbeidet er en stadig større del av vår virksomhet.

Vårt innspill

Sex og samfunn mener at seksuell helse må ses i sammenheng med både psykisk og fysisk helse, og barnehager og skoler må ta utgangspunkt i at alle mennesker er seksuelle hele livet, og at alle har en seksualitet. Barnehager og skoler må utformes slik at de bidrar til god helse og økt livsmestring for alle, uavhengig av alder, kjønn, status, geografi, funksjonsevne, etnisk bakgrunn og lignende. Barnehager og skoler må i tillegg være inkluderende og bidra til å fremme mangfold.

Barnehager og skoler har en aktivitetsplikt når det gjelder mobbing og/eller krenkelser, og vi mener at ansatte må lære mer om seksuelle krenkelser, også hvordan de kan jobbe for å forebygge slike krenkelser. Sex og samfunn mener at alle som møter barn og unge i sin arbeidshverdag må ha kunnskap om seksualitet og seksuell helse, og de må ha kompetanse i hvordan de skal formidle sin kunnskap. Økt kunnskap vil føre til en bevisstgjøring blant ansatte, og blant ansatte og barn og unge, og til sist også blant barn og unge. Vi mener at økt kunnskap og økt bevisstgjøring er viktig for å fremme god seksuell helse og det vil i tillegg være forebyggende.

Avslutningsvis mener vi at det er positivt at Helsedirektoratets veiledere oppdateres i tråd med endringer i forskriften, og vi er veldig glade for at gjeldende forskriftskrav om informasjonsplikt tydeliggjøres i forslaget. Det er viktig at barn har reell medvirkning, og vi håper alle institusjoner vil ta informasjonsplikten på alvor.

Med vennlig hilsen

Maria Røsok
Daglig leder

Tore Holte Follestad
Assisterende daglig leder